

การพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

Discipline Development of the Students in Ban Saingam School
under Suratthani Primary Educational Service Area

นายชนาธิป ทันทกิจ¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ เพ็ชรพวง², ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัจจรี เจริญสุข³
Chanatip Thanhakit¹, Asst. Prof. Dr. Sophon Pechrpuang², Asst. Prof. Dr. Natjaree Jaroensuk³

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทร 0-7791-3381-2 โทรสาร 0-7791-3382 อีเมล graduate@sru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัญหาด้านวินัยของนักเรียน 2. พัฒนาวินัยของนักเรียน และ 3. ติดตามและประเมินผลการพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 15 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 45 คน และกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 67 คน การวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติการ ขั้นการสังเกตการณ์ และขั้นการสะท้อนกลับ ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพปัญหาด้านวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม พบว่า ปัญหาสำคัญ ได้แก่ การขาดวินัยของนักเรียนในด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน 2) ผลการพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างนิสัย กิจกรรมตรวจร่างกายทุก ๆ สัปดาห์ และกิจกรรมสัมพันธ์บ้าน โรงเรียน ชุมชน และ 3) ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาวินัยนักเรียน พบว่า พฤติกรรมด้านการแต่งกาย โดยรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ ในระดับมาก พฤติกรรมด้านการตรงต่อเวลา โดยรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ใน ระดับมาก และพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายโดยรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ใน ระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาวินัยของนักเรียน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the state of discipline problems of students; 2) to develop the discipline of students; and 3) to monitor and evaluate the discipline development of students at Ban Saingam School under Suratthani Primary Educational Service Area Office 2) The research included 15 participants and 45 informants. The target group were 67 students in primary 1 – 6. The research procedure consisted of four steps: planning, action, observation, and reflection. The research findings were as follows. 1) The state of discipline problems of the students indicated that the major problems derived from the lack of discipline regarding dress code, punctuality, and responsibility.

2) The discipline development of the students showed that habit-building activities were organized by establishing mutual agreements on dress code, punctual performance of various activities, and weekly physical examinations. In addition, activities supporting relations between home, school, and community. and 3) The findings of the monitoring and evaluation of the discipline development of the students were: the overall performance regarding dress code of the students was at a high level; the overall performance regarding punctuality the students was at a high level; and the overall performance regarding responsibilities for duties assigned by teachers of the students was at a high level.

Keywords: discipline development of students.

ความสำคัญของปัญหา

การเตรียมคนเข้าสู่ยุคโลกไร้พรมแดน เป็นภารกิจของการศึกษาที่จะต้องเริ่มการปลูกฝังรากฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล เพื่อพัฒนาจิตใจให้รู้จักคิดในสิ่งดีงามตามหลักคุณธรรม ทำให้เกิดจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาคนไทยให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาพที่ดีขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น โดยพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรมและมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และคุณธรรม จริยธรรม โดยสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหา ความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมของเยาวชนและคนในสังคม อาทิ การให้คุณค่าและความนิยมกับความสนุกสนานและความพึงพอใจ การละเลยเรื่องวินัย ขาดความรับผิดชอบ ขาดความเคารพเกรงใจต่อผู้อาวุโสกว่า ดัดการสร้างสรรค์ลักษณะส่วนตัวผ่านทางสังคมออนไลน์ ดัดเกมอินเทอร์เน็ต และมีการใช้ภาษาไทยที่ไม่เหมาะสม การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อทางสังคม มีความของการใช้ความรุนแรงและความไม่เหมาะสมทางเพศ ซึ่งขาดการกำกับควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้เยาวชน มีพฤติกรรม ก้าวร้าวและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรม และปัญหาตั้งครุ่นใจรุนแรงเพิ่มสูงขึ้น การปล่อยปละละเลยให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในแหล่งชุมชนและเข้าไปในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา รวมทั้งปัญหาคนไทยเข้าสู่วงจรการเล่นการพนันมากขึ้น สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564).2559:1)

ปัญหานักเรียนขาดความมีวินัย เป็นปัญหาที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเด็กระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ซึ่งอาจเกิดอารมณ์รุนแรง และมีปัญหาในการปรับตัว เนื่องจากการพัฒนาทางร่างกาย และสื่อต่าง ๆ ที่เข้ามาสู่นักเรียน ทำให้นักเรียนปฏิบัติตามแบบอย่างที่ได้พบเห็นจากสื่อเทคโนโลยี ซึ่งทำให้เยาวชนขาดความมีวินัย พฤติกรรมด้านวินัย หรือวินัยจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อเด็กในระยะยาว ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขเสียแต่เริ่มแรก โอกาสที่จะประสบปัญหาชีวิตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตนั้นสูงมาก ซึ่งภาระที่สำคัญของสถานศึกษา ที่ต้องจัดกิจกรรมเพื่อดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และเป็น

กิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีวินัย มีความคิด ไตร่ตรอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้อยู่เสมอรู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป (โกศล แยม กาญจนวัฒน์.2552 :12)

โรงเรียนบ้านไทรงาม เป็นโรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่1 ถึงประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียน ทั้งหมด 67 คน จำนวนครูทั้งหมด 6 คน ในการจัดการศึกษายึดหลักการจัดการศึกษาแบบการมีส่วนร่วม สิ่งที่ทำโรงเรียนได้ ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะต้อง ได้รับการพัฒนาเป็นอันดับต้น ๆ คือ ความมีวินัยของนักเรียน ถ้านักเรียนมีวินัยใน ตนเองที่ดีแล้วสามารถที่จะดำเนินการพัฒนาในส่วนต่าง ๆ ได้ง่ายและเร็วขึ้น เพราะว่าความมีวินัยเป็นคุณลักษณะอันสำคัญยิ่ง ประการหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นคนที่มีคุณภาพ จากการศึกษาเอกสารข้อมูลสารสนเทศ วิชาการปีการศึกษา 2559 – 2561 และเอกสารการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) นั้นพบว่า นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ปานกลาง และจากบันทึกการประชุมของงานกิจการนักเรียน พบว่า การมี วินัยของนักเรียนลดลง จึงเห็นว่าปัญหาสำคัญที่โรงเรียนจะต้องรีบดำเนินการแก้ไข โดยในพหุวินัยด้านการแต่งกาย การตรง ต่อเวลา วินัยต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมาย (โรงเรียนบ้านไทรงาม. 2561:10)

ด้วยปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้มองเห็นประเด็นปัญหาและเกิดความสนใจที่จะแก้ไขปัญหา จึงได้จัดให้มีการ ประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนาโรงเรียนโดยการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อ เสริมสร้างการมีวินัยในตนเองของนักเรียน และกำหนดกระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ซึ่งแบ่งได้ทั้งหมดเป็น 4 ขั้นตอน คือ การร่วมกันวางแผน การลงมือปฏิบัติจริง การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติการ เพื่อนำผลไปปรับปรุงการ ปฏิบัติการขั้นตอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาด้านวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒनावินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ ธานี เขต 2 ดังนี้

1. ได้ทราบสภาพปัญหาการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุ ราษฎร์ธานี เขต 2

2. ได้พัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2
3. ได้รู้ผลการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
4. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนอื่นๆที่สนใจในการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน ได้นำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนของตน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนด ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้ คือ

1.ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน

1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 14 คน ประกอบด้วย

1.1.2.1 ครูประจำชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 1 คน

รวมจำนวน 6 คน

1.1.2.2 คณะกรรมการนักเรียน จำนวน 8 คน

1.2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 45 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านไทรงาม จำนวน 1 คน

1.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน ผู้แทนองค์กรชุมชนจำนวน 1 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 1 คน ผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่จำนวน 1 คน

1.2.3 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เป็น ชั้นละ 3 คน รวม 6 ชั้น จำนวน 18 คน

1.2.4 ตัวแทนผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 18 คน ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลใน

ข้อ 1.2.3

1.3. กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 67 คน

2.ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนานักเรียนในการรักษาวิสัยทัศน์ตามตัวชี้วัดที่ 3.1 การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ.2553:19-20) ซึ่งประกอบด้วย

2.1 เนื้อหาในการพัฒนา ได้แก่ วิสัยทัศน์ของนักเรียนใน 3 ด้าน คือ

2.1.1 การแต่งกาย

2.1.2 การตรงต่อเวลา

2.1.3 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2.2 แนวทางในการพัฒนา

2.2.1 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย ได้แก่

2.2.1.1 กิจกรรมเสริมสร้างนิสัย

2.2.1.2 กิจกรรมตรวจร่างกายทุกๆ สัปดาห์

2.2.1.3 กิจกรรมสัมพันธ์บ้าน โรงเรียน ชุมชน

2.2.2 การนิเทศติดตาม

3.ขอบเขตด้านวิธีวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มุ่งที่จะเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โดยกระบวนการวิจัยจะใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ วงจรการวิจัยแบบ PAOR ตามแนวคิดของ เคมมิส และแมคแทกการ์ท (Kemmis and MC Taggart.1988,อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์.2551:301-303) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผน (Planning)

ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

ขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

4. ขอบเขตด้านเวลา

วงรอบที่ 1 ระหว่างเดือนธันวาคม 2562 - มกราคม 2563

วงรอบที่ 2 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 – มีนาคม 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาวินัยของนักเรียน ด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อให้การดำเนินการวิจัยบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

วงรอบที่ 1 ระหว่างเดือนธันวาคม 2562 – มกราคม 2563

1. ศึกษาสภาพปัญหาวินัยนักเรียนด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกายและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน และจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียน
2. ดำเนินการพัฒนางานด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายของนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้
3. สังเกตการณ์การดำเนินงานพัฒนางานด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายของนักเรียนจากการจัดกิจกรรม
4. วิเคราะห์ ประมวลผล สรุปผลการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน

วงรอบที่ 2 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 – มีนาคม 2563

5. วางแผนปฏิบัติการพัฒนางานด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกายและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน
6. ดำเนินการพัฒนางานด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายของนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมตามโครงการพัฒนางาน
7. สังเกตการณ์การดำเนินงานพัฒนางานด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ครูมอบหมายของนักเรียนจากการจัดกิจกรรม

8. วิเคราะห์ ประมวลผล สรุปผลการดำเนินการพัฒนานิยของนักเรียน

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกการใช้เครื่องมือเป็นประเภทตามลักษณะของการดำเนินงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประเภทเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวางแผน ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมครู เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากการพัฒนานิยของนักเรียน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนานิยของนักเรียน ได้แก่ โครงการพัฒนานิยด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนกลับ ได้แก่

1.3.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมกิจกรรม และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกายและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน

1.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

1.3.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกายและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน

1.3.4 แบบประเมินพฤติกรรมวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกายและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการดำเนินการ และหลังจากการดำเนินการ เสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการประชุมแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 67 คน ผู้ร่วมกิจกรรม โดยใช้แบบสังเกต สังเกตไปที่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเป็นรายบุคคล โดยครูประจำชั้น โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมวินัย ด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกายและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียนเกี่ยวกับวินัยของนักเรียนเป็น รายบุคคล และใช้แบบประเมินพฤติกรรมวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกายและ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียนเกี่ยวกับวินัยของนักเรียนเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากบันทึกการสัมภาษณ์ บันทึกการสังเกต มาวิเคราะห์ข้อมูลหาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลทำการแปลความ ตีความหมาย ของข้อมูลที่น่าเสนอในลักษณะการบรรยาย สรุปผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ แสดงให้เห็นแนวทางหรือกระบวนการในพัฒนานิยด้านการแต่งกาย ด้านการ ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลจากศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยของนักเรียน พบว่า นักเรียนยังขาดวินัยในด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน

2. ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยของนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาตลอดจนเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ครูมอบหมายของนักเรียน โดยดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียนทั้งหมด 4 กิจกรรม ซึ่งปรากฏผลจากการดำเนินกิจกรรมพัฒนาวินัยของนักเรียน ดังนี้

2.1 ผลการจัดกิจกรรมเสริมสร้างนิสัย พบว่า ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรับผิดชอบด้านการตรงต่อเวลามากขึ้น นักเรียนพัฒนาตนเองมาทันเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงมากขึ้น เข้าห้องเรียนระหว่างเปลี่ยนคาบเร็วขึ้น ส่งงานครูตามกำหนดเวลารับประทานอาหารกลางวันตรงเวลา เข้าร่วมกิจกรรมสวดมนต์ตรงเวลา และเข้าร่วมกิจกรรมอื่นของโรงเรียนตามเวลาที่กำหนด แต่ก็ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในกิจกรรม

2.2 ผลการดำเนินการกิจกรรมตรวจร่างกายทุกสัปดาห์ พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมด้านการรักษา ความสะอาดร่างกาย ความเรียบร้อยของเสื้อผ้า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแล รักษาความสะอาด สุขภาพของตนเองดีขึ้น แต่นักเรียนบางคนยังปล่อยปละละเลยไม่สนใจในการรักษาความสะอาดของร่างกาย ส่วนครูทุกคนได้ดำเนินการตามกิจกรรมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนเป็นอย่างดี

2.3 ผลการดำเนินกิจกรรมสัมพันธ์กับโรงเรียน ชุมชน พบว่า ผู้ปกครอง ชุมชน ครู ให้ความร่วมมือในการดูแลนักเรียน คอยตักเตือนในเรื่องความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน เมื่อนักเรียนแต่งกายผิดระเบียบ ดูแล เรื่องการมาโรงเรียนและกลับบ้านของนักเรียน และชมเชยให้รางวัลเมื่อนักเรียนแต่งกายได้ถูกระเบียบของโรงเรียน ส่งผลให้ในด้านการแต่งกายกลุ่มเป้าหมายแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนพัฒนาตนเองให้เป็นผู้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ แต่งกายสะอาด เรียบร้อย ร่างกายสะอาด ทรงผมถูกต้องตามระเบียบ ด้านการตรงต่อเวลา นักเรียนเข้าแถวเคารพธงชาติ ตรงเวลาส่งงานครูตามกำหนดเวลา รับประทานอาหารกลางวันตรงเวลา เข้าร่วมกิจกรรมสวด มนต์ตรงเวลา และเข้าร่วมกิจกรรมอื่นของโรงเรียนตามเวลาที่กำหนด

2.4 ผลจากการดำเนินกิจกรรมเด็กดีศรีโพธิ์ทอง พบว่า นักเรียนมีความใส่ใจในการรักษาวินัยเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งมีผลมาจากความต้องการที่จะให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ครู และผู้ปกครอง และต้องการได้รับการยกย่องให้เป็นเด็กดีศรีโพธิ์ทอง คือ เป็นผู้ที่มีวินัยอยู่ใต้อาณัติและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่นอีกด้วย

3. ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาวินัยของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

3.1 พฤติกรรมด้านการแต่งกาย โดยภาพรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ ในระดับมาก เช่น ไม่นำเสื้อออกนอกกางเกงหรือกระโปรง (ชุดเนตรนารีสำหรับผู้หญิง) รักษาความสะอาดของร่างกาย และไม่สวมใส่เครื่องประดับมาโรงเรียน

3.2 พฤติกรรมด้านการตรงต่อเวลา โดยภาพรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ใน ระดับมาก เช่น การมาโรงเรียนตามเวลาที่กำหนด มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานกลุ่ม และเข้าเรียนทันตามเวลาที่กำหนด

3.3 พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ครูมอบหมายโดยภาพรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ใน ระดับมาก เช่น การเคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และไม่เอาเปรียบ เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน และ รู้จักระวังสุขภาพ อนามัยของตนให้สมบูรณ์เสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาสภาพปัญหาด้านวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านไทรงาม พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการขาดวินัยของนักเรียนในด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน ซึ่งถือเป็นวินัยเบื้องต้นที่จำเป็นที่ครูจะต้องมีส่วนร่วมกันในการสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นความสำคัญให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน และนักเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องฝึกจนเป็นนิสัยและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง ปกติ ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ 1.ความคึกคะนองของนักเรียนคิดว่าการแต่งตัวผิดระเบียบแล้วจะทำให้เพื่อนดูเท่ๆ ในกลุ่มยอมรับและเลียนแบบพฤติกรรมของรุ่นพี่ 2. การปล่อยปละละเลยของครูในโรงเรียนที่ไม่ได้ควบคุม กำกับ ให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ 3.ไม่มีกิจกรรมพัฒนาวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน ที่เป็นรูปธรรมและ 4.ปัญหาที่ผู้ปกครองได้บอกเตือนนักเรียนแล้ว แต่นักเรียนยังไม่คำนึงที่ผิดๆ ไม่ฟัง ไม่ปฏิบัติตามทำให้ผู้ปกครองคิดว่าไม่มีประโยชน์จึงไม่ได้คอยกำชับบุตรหลาน สอดคล้องกับแนวคิดของ วิษชัย พาขุนทด (2550 : 12) กล่าวว่า สาเหตุที่นักเรียนขาดวินัยเนื่องมาจากสิ่ง ดังต่อไปนี้ ตัวนักเรียนเอง เช่น ร่างกายผิดปกติ ความพิการ สุขภาพอ่อนแอ ขาด ความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ ตลอดจนสติปัญญาไม่ดี กลุ่มเพื่อนนักเรียน เช่น เพื่อนฝูงชักชวนกันก่อการวิวาท หรือสร้างบรรยากาศตึงเครียดเกิดขึ้นในโรงเรียน

2. ผลการดำเนินการพัฒนาวินัยของนักเรียน ปรากฏว่า โดยภาพรวมนักเรียนต่างก็ให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการมาโรงเรียนหรือการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด การรักษาความสะอาดของอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย การรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน รวมไปถึงการแต่งกายที่ถูกต้อง ตามระเบียบของโรงเรียนและเหมาะสมกับสภาพความเป็นนักเรียน ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ร่วมจิตร ศรีวงศ์ (2561) ที่อธิบายว่า การพัฒนาวินัยเป็นกระบวนการพัฒนาวินัยนักเรียนที่มุ่งจะพัฒนาและปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน ครูในปัจจุบันอาจจะยังไม่เข้าใจวิธีการ หรือเข้าใจแต่ก็ไม่ค่อยเห็นด้วยเพราะเป็นวิธีการที่ต้องใช้เวลากว่าจะเห็นผล เป็นวิธีที่ครูจะต้องมีความอดทนอดกลั้นสูง จะต้องใช้ความเป็นกัลยาณมิตร ความรัก ความเมตตาต่อศิษย์อย่างจริงใจ

3. ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า พฤติกรรมด้านการแต่งกาย โดยภาพรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ในระดับมาก เช่น ไม่นำเสื้อออกนอกกางเกงหรือกระโปรง (ชุดเนตรนารีสำหรับผู้หญิง) รักษาความสะอาดของร่างกาย และไม่สวมใส่เครื่องประดับมาโรงเรียน พฤติกรรมด้านการตรงต่อเวลา โดยภาพรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ในระดับมาก เช่น การมาโรงเรียนตามเวลาที่กำหนด มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการ

ทำงานกลุ่ม และเข้าเรียนทันตามเวลาที่กำหนด พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ครูมอบหมายโดยภาพรวมนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ใน ระดับมาก เช่น การเคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และไม่เอาเปรียบ เคารพสิทธิซึ่งกันและกันและรู้จักระงับข้อพิพาท อนามัยของตนให้สมบูรณ์เสมอ ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมพัฒนา วินัยมุ่งแก้ปัญหาและส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนให้เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และเสริมสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคน สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริกร ไชยราช (2558) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียน โรงเรียนวังยางวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการศึกษาพบว่า จากการดำเนินงานตามแนวทางพัฒนาวินัยนักเรียน ช่วยให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยดีขึ้นมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนิเทศ ติดตาม กำกับดูแลอย่างใกล้ชิด และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนตลอดเวลาที่เกิดปัญหา
2. โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม เกี่ยวกับการเสริมสร้างความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนมั่นใจในการปฏิบัติและเกิดความยั่งยืน
3. ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจเพิ่มเติมกับการควบคุม กำกับ และการให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยด้านการตรงต่อเวลา การแต่งกาย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียน ที่เป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- โกศล แยมกัญจนวัฒน์. (2552). คู่มือการจัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ต่ตนเองของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการธุดงค์. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ร่วมจิตร ศรีวงศ์. (2561). การเสริมสร้างวินัย[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/410846>. [2562, พฤษภาคม 22].
- โรงเรียนบ้านไทรงาม. (2561). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2561. สุราษฎร์ธานี : โรงเรียนบ้านไทรงาม.
- วัชชัย พาขุนทด. (2550). การพัฒนาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดโรงเรียนบ้านหนองบอน อำเภอโขงเจียม จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิริกร ไชยราช. (2558). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนวังยางวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสานวิธีการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.